

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 8. Lacrymarum bonus usus, & ex bonis causis. Ex Veteri, & Novo.
Exempla historica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

modo est, aut pro peccato commisso, aut pro paradiso amisso.

Petrus Cellens. c. 12. de pane lugent.

S. Agnes V. Ord. S. Dominici, aucto forum numero, cum earum unam visu orbatam, remedii causâ educere vellent propinqui, ipsa eisdem vocatæ dixit: filia, si Dominus tibi visum reddiderit, visne torâ vitâ, quod tibi injunxero, adimplere? annuente ait: volo dilecta filia, ut nunquam oculis istis damnum aliquid temporale defleas ob sponsi tui amorem. Id promittenti signat cruce oculos, & visum restituit. Boll. 20. April.

§. VIII.

Lacrymarum bonus usus, & ex bonis causis.

Ex Veteri, & Novo.

Suspiravitque, ut sedebat in asino. Jos. 15. 18. 19. Axa Calebi filia, cum ad sponsi domicilium duceretur, in largas fusâ lacrymas suspirat: *da mihi benedictionem &c.* Non vacat mysterio, asino insidentem emisisse suspiria. S. Gregorius l. 3. dialog. c. 34. Axa super asinum sedet, cum irrationabilibus carnis motibus anima præfideat; quæ suspirans à patre terram irriguam petit: quia à creatore cum magno gemitu querenda est lacrymarum gratia. Flere incipit, quod differtur à regno. Dat ergo ei pater irriguum superius, cum se in lacrymis cœlestis regni desiderio affligit. Naxera in Jos. 15. §. 36.

David non desieuit mortem filij 2. Reg. 18. 33. Qui erat sine peccato; sed amarissime obitum Absolonis.

Flabit spiritus ejus, & fluent aque. Pl. 147. 18. Cor enim calefactum amore, & desiderio, cœlestis patriæ, resolvitur in aquas lacrymarum. Hugo Card. in c. 3. Joan.

Beati qui lugent. Matth. 5. 5. Propria, vel proximorum, peccata deslendo, & ad patriam suspirando; vel Christo Passio, & Crucifixo, compatiendo cordialiter. Sic luxit David Pl. 118. 136. *Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam.* Sic Samuel luxit Saulem 1. Reg. 15. 35. Daniel populi sui captivitatem, 9. 3. &c. Dionys. Carth. hic.

Simile est regnum cœlorum grano sinapis. Matth. 13. 31. Quot sunt articuli Fidei, tot possunt dici grana sinapis: hæc grana, cum in corde conteruntur, oculos faciunt lacrymari. S. Bonav. f. 1. in Circumc. D.

Lacrymis capitis rigare pedes ejus. Luc. 7. 38. Præcesserant intervenientes lacrymæ, ut oscula devota sequerentur: quia lacrymæ satisfactionis sunt documentum; oscula sunt reconciliationis indicia. S. Chrysost. f. 93.

Conversus Dominus respexit Petrum. Luc. 22. 61. Negavit primò Petrus, & non flevit; quia non respexerat Dominus. Negavit secundò; non flevit: quia adhuc non respexerat Dominus. Negavit & tertio: respexit Iesus, & ille amarissime flevit. Respice Domine Iesu! ut sciamus nostrum deslere peccatum, lavare delictum. S. Ambr. hic.

Polyanthe. Sac. Tom. I.

S. Leo f. 9. de Pass. ut respexit, erexit, & in fletus poenitudinis excitavit. Nec mirum, si ex respectu Domini Petrus flevit amare: quia *oculi ejus sicut flamma ignis.* Apoc. 1. 14. quorum intuitus necessario dissolvit glaciem peccatorum. Hugo Card. in c. 1. Luc.

Nolite flere super me &c. Luc. 23. 28. Fletus pro se, ad satisfactionis negotium pertinet; pro aliis flere, ad negotium pietatis. Bæza t. 2. l. 6. §. 18.

Plorabit, & flebitis vos. Joan. 16. 20. Cur eos non prohibet à luctu, non lugeatis? S. August. quia contristati sunt de nece Domini. Sed cur illas foeminas vetat super nece sua plorare. Luc. 23. 28. *Nolite flere &c.* Quia illæ ex agnata foeminea facilitate, aut ex naturali compassione, aut ex incommodis temporalibus, quibus, Christo mortuo, erant afficiendæ, plorabant. At discipuli verè de nece Domini erant ploraturi. Escobar. t. 5. Proph. Chr. 1. 6. f. 2. obl. 3.

Serviens Domino cum omni humilitate, & lacrymis. Act. 20. 19. Flebat ex compassione, tum ob Christianorum infirmitates; tum etiam ob Judæorum, & Gentilium, duriciam; quod ad veram fidem traduci volebant. Sylveria hic q. 5.

Justificati in sanguine ipsius salvi erimus ab iraper ipsum. Rom. 5. 9. In sanguine Christi justificari videtur, qui pati cum patiente, & sanguinare cum sanguinante, meretur: quid enim lacrymæ, nisi sanguis animæ? S. Bonav. in Pl. 118.

Filiolus mei, quos iterum parturio. Gal. 4. 19. Juges ex eo lacrymarum fontes, non diebus solum, sed & noctibus, affluebant; omniq; mulieri parturiente vehementius affligebatur in singulis, S. Chrysost. hom. 1. de laudib. Pauli Ap.

Beatus, qui prudenter, & cum judicio, planctum querit; & cum compunctione lacrymas in terris coram Domino fundit, velut pretiosas margaritas. S. Ephrem. l. de beatitudinib.

Exempla historica.

Quantum flevi in hymnis, & canticis tuis, suavelonantis Ecclesiæ tuæ vocibus! voces tuæ influebant auribus meis, & eliquabatur veritas tua in cor meum; & ex ea aestuabat inde affectus pietatis, & currebant lacrymæ; & bene mihi erat cum eis. S. August. l. 9. Confessi. c. 6.

Et misisti manum tuam ex alto; & de hac profunda caligine eruisti animam meam; cum pro me ploraret ad te mater mea, fidelis tua, amplius, quam flent matres corporea funera: videbat enim illa mortem meam, & ex fide, & spiritu, quem ex te habebat: & exaudisti eam Domine. S. August. Conf. l. 4. c. 1.

Quotiescunque sanè pueri istius (Isaac) contemplatus sum imaginem, nunquam sanè lacrymis præterire potui. S. Ephrem de Abrah. & Isaac. Ludolphus Saxo Carthus. p. 2. vitæ Chr. c. 63. Memorat fuisse virum religiosum; qui totus jierit in lacrymas, quoties illa verba *ecce Mater tua*, meditaretur. Ita viginti annos assiduis pene lacrymis consumpsit; quibus cibum, & potum, frequenter miscuit.

S. Euticius Abb. quadraginta annis non sumpsit cibum, nisi prius flevisset. 13. Jan.

M m m m m 2

B Mar

B. Margareta Hungarica V. habebat genas adusta fluxu lacrymarum. Boll. 28. Jan.

S. Romualdus Abb. anxietate aliquando, teste B. Petró Dam. in lacrymas erumpere; sed nulló conatu valebat ad contriti cordis compunctionem venire. Factum est ergo quâdam die, dum in Pl. 31. 8. incidisset, *intellectum tibi dabo, & instruam te in via hac, quâ gradiaris*; repente illi lacrymæ affluxere, quas, dum liberet, deinceps copiose profudit: in quas sæpe quasi totus resolutus divini amoris ardore exclamabat: chare Iesu; mel meum dulce, desiderium ineffabile, dulcedo Sanctorum, suavitas Angelorum! Et ideo missam celebrare coram pluribus nunquam volebat; quia se à lacrymarum abundantia cohibere non poterat. Boll. 7. Febr.

S. Francisca Romana, cum Domini Passionem contempleretur, tam effuse flebat, ut metuerent domestici, nè doloris vehementiâ moreretur. Boll. 9. Martij.

B. Liwina V. lacrymas, quas amore Crucifixi fundebat sanguinea; rosas suas appellabat. Harum lacrymarum adhuc manent aliqua mirâ fragrantia redolentes. Boll. 14. Apr.

§. IX.

Lacrymæ respicientes amorem.

Sicut Eliæ sacrificium 3. Reg. 18. 34. 38. Igne coelesti absumptum est; sed prius aqua ter affusa; ita Magdalena cor igne coelesti absumitur, cum *dilexit multum*, sed multis lacrymis prius effusa. Luc. 7. 47. Oforius f. 2. D. Pass.

Non invenerunt ignem, sed aquam crasam. 2. Mach. 1. 20. Audivimus antè, quia aqua pro igne reperta est; nunc è contrario dicitur; quia per aspersionem aquæ ignis magnus accensus est. Ergo & ex igne aqua nascitur, & ex aqua ignis invicem procreatur. Ex igne divini amoris gratia compunctionis oritur; & rursum ex compunctione lacrymarum desiderii coelestis ardor augetur: alterum siquidem pendet ex altero, & sibi invicem præstat; dum & ex amore Dei lacrymarum compunctio profuit; & rursum per lacrymas ad amorem Dei mens nostra ferventius inardescit. S. Petrus Dam. Opusc. 13. c. 13. apud Did. Niss. D. 9. Pent.

Flevit amare. Matth. 26. 75. qui noverat amare. Dulcedo secuta est in amore, cujus amaritudo præcesserat in dolore. S. August. f. 108. de S. Petro.

Lacrymis cepit rigare pedes. Luc. 7. 38. Lavantur his lacrymis pedes Domini, velut aquis ferventibus ex charitatis igne; quem invisibiliter accenderat, qui lavabatur. Simon Cass. l. 8. c. 40. Ad lavanda Domini sui vestigia non alias, quam oculorum suorum undas attulit, capillis suis pro linteis usa est. Tum verò ubi affectus vehementior incanduit, & uberavit; carbolacrymarum imbre respersus fortius exarsit. Drogo ost. f. 1. de Pass. *Sicut aqua effusus sum factum est cor meum tanquam cera liquefieri.* Pl. 21. 15.

Flevit super illam. Luc. 19. 41. Cum diceret Lazarum mortuum, dixerunt nonnulli Joan. 11. 36. *Ecce quomodo amabat eum.* Nunc Judæorum populum periturum cum deflet, dici etiam potest: ecce quomodo amat eum. Barradius t. 3. l. 7. c. 9. D. 9. Pent. In Philosophia

naturali fumus est signum ignis; at in amoris schola, aqua ignem, ignis aquam indicat. *Flevit super illam*: flebat; quia amabat: nisi amaret, non fletet. Quæ ex oculis ejus fluxit aqua, evidenti nobis indicio est ignis, quò amantissimum ejus cor ardebat. Didacus Niss. D. 9. Pent.

Aquam vinum factam. Joan. 2. 9. Aqua in vinum vertitur, dum contritio in dilectionem, lacrymæ timoris in lacrymas amoris, mutantur. S. Bonavent. f. 3. D. 2. Epiph.

Aqua lacrymarum ex igne profluit; ut quis affluere hujus imbris inundatione desiderat, divini amoris ignem prius necesse est in camino suæ mentis accendat. B. Petrus Dam. opusc. 13. de perfect. c. 13.

Ignem, qui à fulmine provenit aqua interdum magis accendit: solus autem ignis noster suffocat, & extinguit: sic ignem divini amoris accendit aqua poenitentia; extinguit autem ignis prava concupiscentia. Berengarius lib. similitudinum.

Post acutum solis ardorem videmus sequi pluviam vehementem: sic amor excitat lacrymas. Geminianus l. 1. c. 16.

Aqua in amphora mathematica. Lem. Dum calet, exilit. Bovius.

Titio viridis igni appositus, qui hinc flammam concipit, inde aquis defluentibus stillat. Lem. *Tempore simul eodem.* ardens amor, & lacrymæ. Id.

§. X.

Lacrymæ Christi D.

Fletus in agonia orabat. Luc. 22. 43. Ubi quidem non solis oculis, sed quasi membris omnibus flevisse videtur. S. Bernard. f. 3. D. Palm.

Lacrymæ Domini, gaudia Mundi sunt: quia idcirco ille lacrymas fudit, ut nos gaudia mereamur. S. August. l. 1. f. 6. D. 4. Quadr.

Miscellanea de lacrymis.

Bene de Anna flente perhibetur: *vultusque illius non sunt amolius in diversa mutati*. 1. Reg. 18. Quia videlicet mens ejus nequaquam post preces ineptâ lætitiâ lascivendo perdidit, quod orationis suæ tempore gemituum rigore acquisivit. S. Gregor. mor. l. 33. c. 20.

In oculis suis lacrymatur inimicus; & si inveneris tempus non satiatur sanguine. Eccl. 12. 16. Sic Ismael impius ibat plorans. Itaque decepti 80. viros, quos illic obruncavit. Jerem. 41. 6. Hic verum est vetus dictum: columbae oculis in serpentino corde. Cornelius hic.

Quis dabit capiti meo aquam? Jer. 9. 1. Tradunt medici, fontem lacrymarum esse cor: tres enim docent exhalationum in homine esse fontes, Stomachum, hepar, cor: Stomachum vapores emittit sursum, qui per nares exonerantur: hepatis fumos per aures: cordis per oculos & lacrymas, effundi. Cornel. hic.

Vulnerum animi tanquam sanguis, lacrymæ sunt. S. Gregor. Niss. orat. in funere Placilæ Imperat.

Sicut sanguis testimonium est vulneris corporis; sic lacrymæ ostendunt vulnus cordis. Oforius f. 6. D. 4. Quadr.

Uterque timor, servilis, & liberalis, animam pungit; & sanguinem animæ, lacrymas, per oculos emittit. Rupertus de operib. spir. f. 1. 9. c. 4.

TITU.